

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

สำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร
สาขาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต
และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

**The Survey of The Interest and Desire To Study for A Certificate,
Master Degree and Doctorate Degree in The Educational Curriculum,
Knowledge Management Department, Dhurakij Pundit University.**

โดย

นายโชติ แยมแสง

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัย

2552

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากหลายๆ ฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ได้กรุณาให้ทุนสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่ได้ให้ความกรุณาในการแนะนำ ให้ข้อคิดเห็นและตรวจแก้ไขแบบสอบถามและรายงานผลการวิจัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นนทบุรี เขต 1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นนทบุรี เขต 2 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สินธรา คามดิษฐ์ และอาจารย์สุรวี ศุนาลัย ผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยตรวจแบบสอบถาม

อาจารย์โชติ เข้มแสง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๐
สารบัญภาพ.....	๑๑
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	1
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 ระเบียบวิธีการวิจัย.....	2
1.5 กรอบความคิดการวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 ความหมายและภารกิจอุดมศึกษา.....	4
2.2 การส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมาย.....	4
2.3 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ.....	6
2.4 การเรียนระดับบัณฑิตศึกษา.....	8
2.5 แผนพัฒนามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2551-2555.....	10
2.6 การวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.....	14
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	23
3.1 ประชากร และ ตัวอย่าง.....	23
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	23
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
4.1 ผลการวิเคราะห์ส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	28
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสนใจและความต้องการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ..	30
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	41
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	41
5.2 กลุ่มตัวอย่าง.....	41
5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
5.4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
5.5 ผลการวิจัย.....	42
5.6 อภิปรายผลการวิจัย.....	43
5.7 ข้อเสนอแนะ.....	43
บรรณานุกรม.....	45
ภาคผนวก.....	46
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	47
ภาคผนวก ข. รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบแบบสอบถาม.....	52

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	28
4.2 การวิเคราะห์ความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	30
4.3 การวิเคราะห์ชื่อมหาวิทยาลัยเอกชนที่ต้องการศึกษาต่อ	31
4.4 การวิเคราะห์ชื่อมหาวิทยาลัยรัฐบาลที่ต้องการศึกษาต่อ	31
4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ	32
4.6 การวิเคราะห์การทราบข่าวสารการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตร ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	32
4.7 การวิเคราะห์แหล่งข่าวสารการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตร ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	33
4.8 การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตร ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	33
4.9 การวิเคราะห์วันและช่วงเวลาที่ต้องการศึกษา	34
4.10 การวิเคราะห์ความต้องการด้านค่าหน่วยกิตศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก - ปริญญาโท - ประกาศนียบัตรบัณฑิต	34
4.11 การวิเคราะห์ความสนใจอบรมหลักสูตรระยะสั้นสามารถสะสมหน่วยกิต แล้วนำไปเทียบโอนในหลักสูตรปกติ	36
4.12 การวิเคราะห์เหตุผลความไม่สนใจอบรมหลักสูตรระยะสั้น	36
4.13 การวิเคราะห์ปัจจัยการตัดสินใจเข้าศึกษา เรียงตามลำดับความสำคัญ	37
4.14 การวิเคราะห์วิธีการเรียนการสอนที่ต้องการศึกษา	38
4.15 การวิเคราะห์สาขาวิชาที่สนใจเรียนนอกเหนือจากสาขาการจัดการ การศึกษา	39
4.16 การวิเคราะห์ความสนใจหากสถาบันเชิญเข้าร่วมสัมมนา	40

ชื่อเรื่อง : สำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร
 สาขาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต
 และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
 ผู้วิจัย : อาจารย์โชติ แยมแสง สถาบัน : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
 ปีที่พิมพ์ : 2552 สถานที่พิมพ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรสาขาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการสำรวจ คือ ครูและบุคลากรในสถาบันการศึกษา ของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และบุคลากรในหน่วยงานของรัฐและเอกชน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 359 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติขั้นพื้นฐานเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงต่ำกว่า 30 ปี สถานภาพโสด ประกอบอาชีพรับราชการและทำงานในโรงเรียน รายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,000 – 19,999 บาท

สาระที่สนใจและต้องการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจและต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตร ระดับปริญญาโท โปรแกรมทำวิทยานิพนธ์ เหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ สถาบันที่ต้องการศึกษาสนใจศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐมากกว่ามหาวิทยาลัยของเอกชน

ข้อมูลข่าวสารการเปิดหลักสูตรของมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ทราบข่าวเกี่ยวกับการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ทราบข่าวพบว่า ส่วนใหญ่ทราบทางอินเทอร์เน็ต รองลงมา คือ การบอกกล่าวจากเพื่อน

วันเวลาที่ต้องการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่สุด คือในวันเสาร์ เวลา 09.00 – 16.00 น. และวันอาทิตย์ เวลา 09.00 – 12.00 น.

ค่าหน่วยกิต กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตนั้น ระดับปริญญาเอกควรมีค่าหน่วยกิตละ 9,000 บาท ส่วนระดับปริญญาโทหน่วยกิตละ 2,500 บาท และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหน่วยกิตละ 1,000 บาท

หากมีการจัดหลักสูตรอบรมระยะสั้นเพื่อสะสมหน่วยกิต แล้วนำไปเทียบโอนในหลักสูตรปกติ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจ

ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นอันดับ 1 ส่วนใหญ่เห็นว่า ค่าใช้จ่าย รองลงมาคือ ชื่อเสียงของสถาบัน และหลักสูตรที่ได้มาตรฐาน ตามลำดับ สำหรับวิธีการเรียนการสอนกลุ่มตัวอย่างต้องการศึกษาแบบเข้าชั้นเรียนปกติ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการปรับปรุงงานการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยมีรายละเอียดในเรื่องค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรและการให้ทุนต่างๆ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยได้จัดให้อยู่แล้ว เพื่อให้ผู้สนใจทราบข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ควรปรับปรุงช่องทางการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย โดยปรับปรุงเว็บไซต์ให้บุคคลทั่วไปเข้าถึงสะดวกและน่าสนใจที่จะเข้าชม

สร้างเจตคติที่ดีของนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัย โดยให้นักศึกษามีความเชื่อมั่นและประทับใจในการให้บริการและการให้คำปรึกษา แนะนำ เรื่องการเรียน การค้นคว้า การจัดทำวิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์

Topic : The Survey of The Interest and Desire To Study for A Certificate, Master Degree and Doctorate Degree in The Educational Curriculum, Knowledge Management Department, Dhurakij Pundit University.

Researcher : Mr.Choti Yamsang Institution : Dhurakij Pundit University

Printed : 2552 Place : Dhurakij Pundit University

ABSTRACT

The research purpose was to survey the interest and desire to study for a certificate, mater degree and doctorate degree in the educational curriculum, knowledge management department, Dhurakij Pundit University. 359 persons of governmental educational institution personals and teachers, local administrative personals and governmental and private organization personals in Bangkok and perimeter area were the samples. The descriptive analysis was used for the statistical data analysis as frequency and percentage.

It was found the majority ware female, under 30 years, single, governmental officials and working in schools, salary range 10,000 – 19,999 baht per month, interest and desire to study in master degree of educational curriculum with thesis for professional advancement, governmental university preference, internet study information acknowledgement, class schedule Saturday 9.00 am. To 4.00 pm. And Sunday 9.00 am. To 12.00 pm. Tuition fee 1,000 baht per credit hour for a certificate level, 2,500 baht per credit hour for master degree and 9,000 baht per credit hour. A short course with transferential credit accumulation, and a regular class attendance. The priority reasons to study in graduate school were the expenses. The institution fame and the curriculum standard, respectively

SUGGESTION :

1. The institution should have a better public relation by giving all details of expenses, curriculums, scholarships and others.
2. The institution should put all details on the website for a public relation and makes it easy accessibility for the public
3. Building up a good will to the present students in advice and consultation on studying, research, Independent study and thesis.

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพปัจจุบันการบริหารและการจัดการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับความต้องการและมีวิธีการดึงดูดความสนใจให้ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อได้รับการตอบสนองอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าด้วยกลวิธีที่มาจากกระบวนการดำเนินงานต่างๆ สามารถผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งแสดงการรับรู้และผลได้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดผลลัพธ์ทางธุรกิจ

สภาพปัญหาการบริหารงานของสาขาการจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย การให้บริการยังประทับใจไม่มากพอ การประชาสัมพันธ์ยังไม่เป็นที่รู้จักเท่าที่ควร ทำให้สาขายังไม่น่าสนใจ นอกจากนี้สาขาวิชายังไม่มีอาจารย์ประจำที่จะดึงดูดผู้เรียน ค่าหน่วยกิตมีราคาสูงเกินไปเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ทำให้ผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตน้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้เกิดผลกระทบแก่องค์กร ฉะนั้นจำเป็นต้องมีการสำรวจความต้องการของผู้สนใจที่จะเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการจัดการการศึกษา ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในสาขาการจัดการการศึกษา จึงต้องการศึกษา เรื่อง สำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ทั้งนี้เพื่อนำผลงานวิจัยมาเป็นแนวทางในการผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีขึ้น ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจนได้รับการยอมรับมากขึ้น และมีความเชื่อถือนั่นจะส่งผลให้การบริหารงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาตามกรอบข้อมูลในช่วงเดือน ธันวาคม 2551 – กุมภาพันธ์ 2552 สำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มุ่งศึกษา 3 ด้านที่สำคัญได้แก่ ปัจจัยป้อนเข้า กระบวนการจัดการศึกษาและ ผลการจัดการศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ สถานที่ทำงาน รายได้ต่อเดือน

ตัวแปรตาม คือ ความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา

4. ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการสำรวจความสนใจและความต้องการหลักสูตรนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานบันการศึกษาของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน และบุคลากรในหน่วยงานของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการสำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรนี้ คือ ครูและบุคลากรในสถาบันการศึกษา ของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน และบุคลากรในหน่วยงานของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 359 คน

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

แบบสอบถาม เพื่อใช้สำรวจความสนใจและความต้องการของผู้ต้องการศึกษาต่อ ในเขตพื้นที่บริการที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ในด้านสาระที่ต้องการและสนใจศึกษาด้านข้อมูลข่าวสารการเปิดหลักสูตร ด้านวันและเวลาที่ต้องการศึกษาต่อ ค่าหน่วยกิตและด้านปัจจัยการตัดสินใจ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา

4. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรสาขาการจัดการการศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตใช้สถิติขั้นพื้นฐานเชิงพรรณนา(Descriptive Analysis)ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

5. กรอบความคิดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบการวิจัยเชิงสำรวจ องค์ประกอบที่ต้องการสำรวจเกี่ยวกับความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษามีอยู่ 6 ประเด็น ดังนี้

- ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
- สาระที่สนใจและต้องการศึกษา
 - ระดับการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ
 - เหตุผลที่ต้องการศึกษา
 - สถาบันที่ต้องการศึกษา
- การทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเปิดหลักสูตร
- วันและช่วงเวลาที่ต้องการศึกษา
- ค่าหน่วยกิตที่เหมาะสม
- ปัจจัยการตัดสินใจเข้าศึกษา

6. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ได้ข้อมูลและสารสนเทศความสนใจและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนในระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจในการวางแผนและการบริหาร จัดการการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรสาขาการจัดการการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีงานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

2.1 ความหมายและภารกิจอุดมศึกษา

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาในระดับหลังการศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 16 กำหนดว่า การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา อุดมศึกษาถือเป็นการศึกษาระดับสูงของประเทศ เป็นแหล่งรวมวิทยาการหลากหลายแขนง และศูนย์รวมของผู้ทรงคุณวุฒิ/นักวิชาการในศาสตร์สาขาต่างๆ จำนวนมาก

สถาบันอุดมศึกษา จึงนอกจากมีภาระหน้าที่สำคัญในการผลิตบัณฑิต สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ และนวัตกรรม บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมแล้ว ยังต้องมีบทบาทสำคัญในการตอบสนอง ชี้นำ เตือนภัยและแก้ปัญหาให้กับสังคม อุดมศึกษาจึงเป็นเสมือนสมอง/ชุมทางกลางทางวิชาการ และจิตวิญญาณของสังคม

การที่สถาบันอุดมศึกษาจะสามารถดำเนินการกิจ ตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าว ให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีความคล่องตัวในการดำเนินงาน (autonomy) ทั้งด้านการบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ และบริหารบุคลากรและมีเสรีภาพทางวิชาการ (academic freedom) เพื่อสามารถคิดค้นแสวงหาความรู้ ความจริง เพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมและพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการให้กับประเทศ และสามารถแข่งขันกับนานาประเทศ ทั้งนี้ ควบคู่กับความรับผิดชอบที่สถาบันพึงมีต่อสังคมและประเทศชาติ ภายใต้การกำกับและตรวจสอบโดยรัฐและประชาชน การบริหารจัดการอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีเอกภาพในด้านนโยบาย แต่มีความหลากหลายในรูปแบบและวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถเข้าถึงความต้องการของกลุ่มต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง เน้นการระดมทรัพยากรและการมีส่วนร่วมจากทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนองค์กรท้องถิ่นชุมชน และประชาชน

2.2 การส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 43 ได้บัญญัติให้การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนมีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตามการประเมินคุณภาพและ

มาตรฐานการศึกษาจากรัฐ ในมาตรา 45 ให้จัดการศึกษาได้ทุกระดับ โดยรัฐกำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการด้วยตนเอง มีความคล่องตัวและเสรีภาพทางวิชาการในมาตรา 46 ได้กำหนดให้รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุนและสิทธิประโยชน์ต่างๆ รวมทั้งด้านวิชาการ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและพึ่งตนเองได้

บทบาทและภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในอนาคต

1. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินการให้ชัดเจนมากขึ้น สอดคล้องกับความเป็นจริงและความต้องการของสังคม ซึ่งนอกเหนือจากการที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมวิชาการและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่คนในท้องถิ่น มุ่งเน้นในเชิงคุณภาพมากกว่ามุ่งหวังผลกำไรเป็นหลัก ทั้งนี้ต้องคำนึงว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะเป็นที่ต้องการของตลาดในระยะยาวได้นั้น จำเป็นต้องสะสมชื่อเสียงและมีคุณภาพที่เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของตลาดแรงงาน แต่การดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ทุนจำนวนมาก เพื่อการริเริ่มและดำเนินการต่อไป

2. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรร่วมรับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศในอนาคตมากขึ้น โดยเฉพาะการผลิตในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งมีแนวโน้มว่าการผลิตบัณฑิตในภาครัฐเพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนที่สนใจจะเข้าศึกษาเพิ่มมากขึ้นรวมทั้งความต้องการของชาติในอนาคต

3. ภารกิจในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรพัฒนาไปสู่การดำเนินการกิจอย่างเต็มรูปแบบ ทั้งในด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม ตลอดจนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการดำเนินการกิจในปัจจุบันมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตเป็นส่วนใหญ่ แต่บทบาททางด้านอื่นๆ ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นสิ่งดึงดูดให้สังคมเห็นความสำคัญและให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้พัฒนายิ่งขึ้น

4. เพื่อส่งเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการที่เป็นเอกลักษณ์ของสถาบันในระยะยาวนั้น การแสวงหาความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพทางวิชาการสูงเป็นสิ่งจำเป็น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจึงควรแสวงหาความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อโอกาสในการพัฒนาคุณภาพบุคลากร คุณภาพผู้เรียนของสถาบัน ตลอดจนคุณภาพการจัดการ ซึ่งก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อสถาบันในระยะยาว

5. เนื่องจากคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในปัจจุบันยังไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกันมากขึ้น สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จึงควรมีนโยบายในการส่งเสริมและเกื้อกูลการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วยกัน ในรูปแบบต่างๆ ภายใต้ผลประโยชน์ตอบแทนที่เหมาะสมซึ่งกันและกัน

2.3 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา

ตามที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๓๔ กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติโดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อใช้เป็นกลไกระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงานเพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาการอุดมศึกษาต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษาในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๕ จึงประกาศมาตรฐานการอุดมศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการอุดมศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐาน 3 ด้าน 12 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลก

ตัวบ่งชี้

1.1 บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถ

แข่งขันได้ในระดับสากล

1.2 พันธกิจมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ โดยยึดหลัก

คุณธรรม จริยธรรม

1.3 พันธกิจมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแล เอาใจใส่ รักษาสุขภาพ

ของตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม

2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา

มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และพันธกิจของการอุดมศึกษา อย่างมีคุณภาพ

ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา

มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นอิสระทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้

(1) มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีอิสระทางวิชาการ

(2) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใสและตรวจสอบได้ มีการจัดการศึกษาผ่านระบบ และวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน

(3) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา

การดำเนินงานตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง ๔ ด้าน อย่างมีคุณภาพ โดยมี การประสานความร่วมมือร่วมพลังจากทุกภาคส่วนของชุมชน และสังคมในการจัดการความรู้

ตัวบ่งชี้

(1) มีหลักสูตรและการเรียน การสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการ ที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบ ผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้ และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมินและใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมี การบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียน การสอน

(2) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งใน และต่างประเทศเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและ ประเทศชาติ

(3) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัยเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของ สังคมตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่าง สถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง และความยั่งยืนของสังคมและประเทศชาติ

(4) มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการปรับใช้ศิลปะ วัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ การแสวงหา การสร้างและการจัดการความรู้ตามแนวทาง/หลักการอันนำไปสู่สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้

3.1 มีการแสวงหา การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการจัดการการศึกษาทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและ เทศ เพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้

3.2 มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่าย และหลักการประสานความร่วมมือรวมพลัง อันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

2.4 การเรียนระดับบัณฑิตศึกษา

ในทฤษฎีของสมบัติ นพวัถ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร กล่าวถึงการ เรียนในระดับบัณฑิตศึกษามี 3 ระดับ (สมบัติ นพวัถ 2550) คือ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญาโท ปริญาเอก เรียกว่า บัณฑิตศึกษา คือการศึกษาต่อจากปริญญาตรี จบปริญญาตรีเรียกว่า “บัณฑิต” แปลว่า ผู้ทรงความรู้ ผู้มีปัญญา นักปราชญ์ ถ้าจบปริญญาโท เรียกว่า มหบัณฑิต “มหา” แปลว่า ใหญ่ ยิ่งใหญ่ มหบัณฑิต จึงหมายถึง ผู้ทรงความรู้อันยิ่งใหญ่ ผู้มีปัญญา อันยิ่งใหญ่ นักปราชญ์ใหญ่ จบปริญญาเอก เรียกว่า คุศณบัณฑิต “คุศณ” แปลว่า ความยินดี ความชื่นชม คุศณ

บัณฑิต จึงหมายถึง ผู้ทรงความรู้อันน่ายินดี ผู้มีปัญญาอันน่าชื่นชม นักปราชญ์ที่น่าชื่นชมยินดี
ผู้เรียน ต้องถามตัวเองว่า จบปริญญาตรีมาเป็นบัณฑิตตามนิยามหรือไม่ ? เรียนปริญญาโท ปริญญา
เอกอย่างไร ? จึงจะได้ตามนิยาม

เรียนบัณฑิตศึกษาทำไม ?

เหตุจูงใจในการเรียนบัณฑิตศึกษาจะส่งผลไปถึงพฤติกรรมการเรียน ไม่มากนักน้อย เช่น

1. เรียนฆ่าเวลา สาเหตุ ไม่มีงานทำ ไม่อยากทำงาน ไม่ได้งานอย่างใจ พฤติกรรม เรียนบ้าง
โศดบ้าง ไม่สนใจเรียน
 2. เรียนหาอาชีพ สาเหตุ จบมาในสาขาที่หางานยาก มีความรู้ไม่ตรงกับงาน รัฐ เอกชน หรือ
อาชีพที่อยากทำ พฤติกรรม สนใจเรียนเป็นครั้งคราว เฉพาะวิชาหรือเนื้อหาที่อยากเรียน
 3. เรียนถึระดับ สาเหตุ อยากมีวุฒิสูงขึ้น ตามใจพ่อแม่ เพื่อชื่อเสียงวงศ์ตระกูล อยากมี
หน้ามีตา พฤติกรรม ทั้งสนใจเรียนและไม่สนใจเรียน แล้วแต่แรงจูงใจเป็นพักๆ ส่วนใหญ่ไม่สนใจ
มากกว่า
 4. เรียนรับทรัพย์เพิ่ม สาเหตุ เพื่อได้เงินเดือนเพิ่ม หางานง่าย เงินเดือนดี พฤติกรรม
แรงจูงใจสูง ตั้งใจเรียน ทำอย่างไรก็ได้เพื่อให้จบเร็วๆ
 5. เรียนเติมความรู้ สาเหตุ อยากพัฒนาตนเอง เพิ่มความสามารถ เพิ่มคุณค่าให้ตัวเอง
พฤติกรรม สนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน
- ไม่ว่าด้วยเหตุจูงใจใดๆ ถ้ามีโอกาสได้เรียนระดับบัณฑิตศึกษาต้องสนใจ และตั้งใจเรียน
เกิดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุความหมายของมหาบัณฑิต และคุษฎีบัณฑิต

เรียนระดับบัณฑิตศึกษาเพื่ออะไร ?

คนมีความรู้ ย่อมหางานง่าย การมีงานทำนำไปสู่การได้เงิน จึงมีคำกล่าวว่า ความรู้ คือ
งาน , งาน คือ เงิน แต่นักธุรกิจปัจจุบัน สรุปว่า ความรู้ คือ เงิน

มีความรู้หาเงินง่าย จริงหรือ ? การเรียนปริญญาโท ปริญญาเอก เพื่อให้ได้ความรู้อย่างเดียว
ก็พอใช้ไหม ? ความรู้อย่างเดียว คือเงิน ใช่หรือไม่ ?

เรียนบัณฑิตศึกษา ควรเกิด 4 สิ่ง ต่อไปนี้ คือ

ความรู้ ปัญญา คุณค่า วิสัยทัศน์

ด้วยเหตุที่การเรียนบัณฑิตศึกษามีทั้ง ความรู้ ปัญญา วิสัยทัศน์ และคุณค่า

การเรียนปริญญาเอก จึงยากกว่าปริญญาโท/ การเรียนปริญญาโท จึงยากกว่าปริญญาตรี

การเรียนปริญญาเอก จึงเรียนรายวิชาน้อยกว่าปริญญาโท / การเรียนปริญญาโท จึงเรียนรายวิชาน้อยกว่า ปริญญาตรี

การเรียนปริญญาเอก และการเรียนปริญญาโท จึงเรียนในห้องเรียนน้อยกว่านอกห้องเรียน เพราะเป้าหมายการเรียนบัณฑิตศึกษามีใช่แค่ความรู้ตามตำรา มีใช่เฉพาะความรู้ในห้องเรียน แต่สังคม โลก คือ แหล่งความรู้ คือ ห้องเรียนบัณฑิตศึกษา

เรียนบัณฑิตศึกษาอย่างไร ?

1. ต้องศึกษาว่าจะเรียนสาขาใด ? ตนเองมีเป้าหมายใดในอนาคต จะเรียนต่อสาขาเดิม หรือจะเรียนต่างสาขา ด้วยเหตุผลอะไร ? มีความรู้เดิมเพียงพอหรือไม่ ? มีความพร้อมหรือไม่ ?
2. ต้องเลือกแผนการเรียน การเรียนบัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาโท มี 2 แผน คือ แผน ก ทำวิทยานิพนธ์ หรือ เรียนรายวิชา และทำวิทยานิพนธ์ มุ่งเน้น การศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ ส่วนแผน ข เรียนรายวิชา และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มุ่งเน้นความหลากหลายขององค์ความรู้ใหม่ ระดับปริญญาเอก มี 2 แบบ คือ แบบ 1 ทำวิทยานิพนธ์ แบบ 2 เรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ ทั้ง 2 แผน และ 2 แบบ มีศักดิ์และสิทธิ์เหมือนกัน ผู้เรียนต้องถามตนเองว่าต้องการอะไร ? มุ่งรู้ลึก หรือ มุ่งรู้กว้าง
3. ต้องวางแผนการเรียน ทั้งการเรียนรายวิชา และการทำวิทยานิพนธ์ หรือ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเลือกรายวิชา และการลงทะเบียน จำนวนหน่วยกิตแต่ละภาคเรียน แล้วต้องพยายามทำให้ได้ตามแผน อย่าปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์
4. ต้องรู้วิธีเรียน การเรียนบัณฑิตศึกษาเป็นกระบวนการแห่งการเรียนรู้ กระบวนการแห่งปัญญา ในกระบวนการดังกล่าว หลักการเก่าแก่ของไทยที่ยังใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตราบนานัปกาล คือ สุ จี ปุ ลิ

2.5 แผนพัฒนามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2551-2555

วิสัยทัศน์ “เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยเอกชนชั้นนำของประเทศไทย”

พันธกิจ

1. ชำรงไว้ซึ่งธรรมาภิบาลในการบริหารและเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงิน
2. สร้างความเข้มแข็งของศิษย์เก่า ให้สามารถร่วมพัฒนามหาวิทยาลัยและสังคม
3. ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถ ด้านวิชาชีพภาษา เทคโนโลยีสารสนเทศ เข้าใจเรื่องของวิทยาศาสตร์และการสื่อสาร
4. พัฒนาบุคลากรนักศึกษาให้สามารถปรับตัวและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

5. ผลิตภัณฑ์ที่มีความพร้อมและกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ด้านต่างๆ
6. พัฒนาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการให้นักศึกษาทุกสาขาวิชา
7. ปลุกฝังให้นักศึกษามีคุณธรรม มีหลักการดำเนินชีวิตและศรัทธาในความดีงาม โดยยึดความพอเพียงและอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย
8. ดำเนินการเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถสูง และมีความเป็นมืออาชีพ
9. สร้างขวัญและกำลังใจเพื่อให้บุคลากรทุ่มเทและผูกพันต่อภารกิจ
10. ผลักดันให้เกิดบรรยากาศความร่วมมือ พลวัต นวัตกรรม ความหลากหลาย และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในหมู่บุคลากรของมหาวิทยาลัย
11. สร้างความมั่นคงและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานแก่บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและอุทิศตนเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัย
12. ให้บริการทางวิชาการและศิลปวัฒนธรรมแก่ชุมชนและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
13. ใช้พลังวิชาการในการชี้แนะสังคมไทย
14. มีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการริเริ่มงานวิจัยที่มีประโยชน์ในระดับชาติ
15. ให้บริการวิชาการในการพัฒนาวิชาการแก่ประเทศและภูมิภาค

ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย 5 ปี กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550 – 2554) และแผนพัฒนาอุดมศึกษา 15 ปี (2551 – 2565)

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ถือเป็นส่วนหนึ่งของกลไกในการพัฒนาประเทศ เนื่องด้วยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ แผนพัฒนามหาวิทยาลัย จึงจะต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาอุดมศึกษา 15 ปี (ฉบับที่ 2 พ.ศ.2551 – 2565) ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติที่มีความเกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาดังนี้

หัวใจของแผนพัฒนามหาวิทยาลัย พ.ศ.2551 – 2555 อยู่ที่การสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตและคุณภาพทางวิชาการของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการแสดงศักยภาพ ทางวิชาการของมหาวิทยาลัยให้เป็นที่ประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ที่กล่าวถึงคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยที่ “เป็นปัญหอย่างต่อเนื่อง แม้การขยายโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น” และมุ่งเน้นให้สถาบันการศึกษาปรับปรุงคุณภาพอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถ ผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ และเตรียมพร้อมสำหรับการเปิดเสรีภาคบริการ ซึ่งรวมถึงการเปิดเสรีในอุตสาหกรรมการศึกษาด้วย

ทั้งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชาติ ฉบับที่ 10 และแผนพัฒนาอุดมศึกษา 15 ปี ฉบับที่ 2 ได้กล่าวถึงแนวโน้มการลดลงของอัตราการเกิด ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทางประชากรศาสตร์ที่สำคัญและจะส่งผลกระทบต่ออัตราการลดลงของประชากรวัยอุดมศึกษา อีกทั้งจะทำให้โครงสร้างอายุของสังคมไทยเข้าสู่สังคมที่มีคนวัยทำงานมากขึ้น มีประชากรวัยเด็กลดลง และจะส่งผลให้มีประชากรวัยทำงานในอนาคตลดลง ทำให้สังคมต้องเร่งพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของมนุษย์ให้สูงขึ้น ด้วยเหตุนี้ แผนพัฒนามหาวิทยาลัยจึงให้ความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับการให้บริการทางวิชาการ โดยกำหนดกลยุทธ์ “พัฒนาบริการวิชาการเชิงรุก” ด้วย 3 กลยุทธ์ย่อย เพื่อรองรับความต้องการการฝึกอบรมของคนวัยทำงาน และการพัฒนาผลิตภาพของทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งการบริการวิชาการที่หลากหลายเช่นการพัฒนาครู และการพัฒนาชุมชน เป็นต้น อันจะเป็นการสนับสนุนนโยบาย “การศึกษาตลอดชีวิต” ของทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และแผนพัฒนาอุดมศึกษาฉบับที่ 2

ในด้านการพัฒนาบัณฑิตนั้น แผนพัฒนามหาวิทยาลัย พ.ศ.2551-2555 ได้กำหนดลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 6 ประการ คือ (1) ความรู้ (2) ทักษะความคิด (3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (4) ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร (5) การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม และ (6) การมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม อีกทั้งให้มีการเสริมสร้างบุคลิกภาพและความคิดในการดำเนินชีวิตแบบไทยและสร้างจิตสำนึกรักท้องถิ่นให้นักศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาคนที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ที่น้อมนำเอาแนวเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นหลักในการพัฒนาประเทศ จึงทำให้แผนการพัฒนานั้นไม่เพียงแต่เน้นศักยภาพ สมรรถนะ ทักษะ และความรู้เท่านั้น แต่ยังเน้นให้มี “คุณธรรม นำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนทั้งด้านจิตใจ ทักษะชีวิต และความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต...” รวมทั้ง “ปลูกฝังทัศนคติ และการเรียนรู้ในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม” “สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ประชาชนเกิดความตระหนักและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย”

แผนพัฒนามหาวิทยาลัย พ.ศ.2551-2555 ยังคงให้ความสำคัญอย่างมากกับกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดให้ผู้บริหารเยี่ยมชมชั้นเรียน การจัดอบรมเทคนิคการสอน การแบ่งกลุ่มเรียนตามความสามารถ รวมทั้งการพัฒนาเว็บไซต์ของอาจารย์ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนในยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ที่ “เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ค้นหาศักยภาพเด็ก และพัฒนาให้สอดคล้องกับความสามารถ และความถนัด”

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยกำหนดให้การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยการปรับปรุงประกอบของกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีผู้ปฏิบัติหรือผู้อยู่ในวิชาชีพอย่างน้อย 1 ใน 3 และให้มีการประเมินหรือปรับปรุงหลักสูตรทุก 3 ปี ซึ่งสอดคล้องกับแนวของแผนพัฒนาอุดมศึกษาฉบับที่ 2 ที่กำหนดให้ “มีการออกแบบระบบความเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษาและภาคการผลิต เพื่อสร้างภารกิจของมหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งที่ใช้อุปสงค์จากภาคการผลิตเป็นตัวตั้งทั้งการจัดหลักสูตร และการเรียนการสอน การบริการวิชาการ การวิจัย”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

“มุ่งเน้นการสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่บัณฑิต”

- การสร้างความเข้มแข็งของขอบเขตงานในปัจจุบัน
- การทำงานเป็นระบบ มีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย และประเมินผลการปฏิบัติงาน
- การทำงานเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก
- การทำงานเชิงรุก
- การร่วมทำงานเป็นทีมระหว่างหน่วยงานต่างๆ
- การให้ความสำคัญกับคุณภาพและภาพลักษณ์

กลยุทธ์หลักและกลยุทธ์ย่อย

พัฒนาคุณภาพบัณฑิต

1. ปรับเปลี่ยนทัศนคติในการเรียนของนักศึกษา
2. พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
3. ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้นอกห้องเรียน
5. พัฒนาบุคลิกภาพและทักษะเพื่อความพร้อมในการประกอบอาชีพ
6. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์
7. สร้างความเข้มแข็งของสหกิจศึกษา การฝึกงานและการมีงานทำของบัณฑิต
8. ปรับระบบการปฏิบัติงานเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

2.6 การวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดย เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2549)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตลอดจนเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดการศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้วิธีวิทยาแบบผสม (mixed methodology) อาศัยกระบวนการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพควบคู่กันไป ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาพหุกรณี (multiple case study) ซึ่งผสมผสาน grounded theory กับการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย การสังเกต การสนทนา การสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร โดยได้ศึกษามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 4 แห่ง

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรปริญญาโทส่วนใหญ่ ทั้งแผน ก (2) และแผน ข มีวัตถุประสงค์เหมือนกัน แต่มีบางมหาวิทยาลัยวัตถุประสงค์ของแผน ก (2) อย่างหนึ่งและวัตถุประสงค์ของแผน ข อีกอย่างหนึ่ง โดยแผน ก (2) เป็นการผลิตงานวิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่ ส่วนแผน ข นั้นเป็นการบริโภคนงานวิจัยหรือนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์
2. จำนวนหน่วยกิตหลักสูตรปริญญาโทของกรณีศึกษาอยู่ระหว่าง 40-45 หน่วยกิต และจากกรณีศึกษาปรากฏว่าจำนวนหน่วยกิตของแผน ก (2) และแผน ข มีเท่ากัน
3. มหาวิทยาลัยไทยทั้งของรัฐและเอกชนที่เปิดสอนทั้งปริญญาโทและปริญญาเอกมีหลักสูตรแยกจากกัน โดยมีปริญญาโทหลักสูตรหนึ่ง ปริญญาเอกหลักสูตรหนึ่ง
4. นักศึกษาในหลักสูตรแผน ก (2) มีจำนวนน้อย แต่นักศึกษาในหลักสูตร แผน ข มีจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันนักศึกษาภาคปกติ มีจำนวนน้อยหรือไม่มีเลย นักศึกษาภาคพิเศษในหลักสูตรแผน ข มีจำนวนมาก และจำนวนนักศึกษามีแนวโน้มลดลง
5. บางมหาวิทยาลัยมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาโทหรือปริญญาเอกทางการบริหารการศึกษา

6. บางมหาวิทยาลัย อาจารย์ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนและการบริหารการศึกษา กำลังจะเกษียณอายุราชการ มีข้อจำกัดและขาดการวางแผนเพื่อหาอาจารย์ทดแทน

7. มหาวิทยาลัยเอกชนบางแห่ง มีกลยุทธ์ในการหาอาจารย์ทดแทนโดยการเชิญอาจารย์ประจำจากมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นอาจารย์พิเศษ เมื่ออาจารย์พิเศษเหล่านั้นเกษียณอายุราชการแล้ว จึงเชิญเป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเอกชน

8. บางมหาวิทยาลัยมีนักศึกษามาก การเรียนจัดเป็นกลุ่มใหญ่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมีค่อนข้างน้อยทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน มีผลกระทบต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์

9. นักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทมีทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเรียนร่วมกันในชั้นเดียวกัน การเรียนการสอนจึงไม่อาจกำหนดจุดเน้นได้ว่าหลักสูตรมุ่งที่จะพัฒนาผู้บริหาร หรือเป็นหลักสูตรเพื่อเตรียมผู้บริหาร

10. คำอธิบายรายวิชา บางรายวิชาในหลักสูตรมีลักษณะเป็นแท่ง ระบุเฉพาะประเด็นหรือเฉพาะสาขาของการบริหารการศึกษา ไม่เชื่อมโยงหรือบูรณาการกับสาขาอื่น ๆ ของการบริหารการศึกษา หรือสาขาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงหรือสัมพันธ์กับการบริหารการศึกษา

11. บางมหาวิทยาลัยขาดการจัดประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์เทียบเคียง ในการบริหารการศึกษา การเรียนการสอนจึงเน้นทฤษฎีและวิธีการที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ โดยไม่ปฏิบัติจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหลักสูตรการเตรียมผู้บริหาร

12. เวลาในการศึกษา บางมหาวิทยาลัยใช้วิธีการจัดการที่จะให้นักศึกษาจบได้ภายใน 2 ปี และนักศึกษาภาคพิเศษใช้เวลาเรียนเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ จึงไม่มีเวลาพอที่จะค้นคว้าในห้องสมุด

13. การสอบประมวลความรู้ข้อเขียนนั้นมีสอบทุกมหาวิทยาลัย แต่บางมหาวิทยาลัยสอบปากเปล่าด้วย และบางมหาวิทยาลัยสอบประมวลความรู้เฉพาะวิชาเอกเท่านั้น แต่บางมหาวิทยาลัยกำหนดให้สอบวิชาพื้นฐาน เช่น วิชาวิจัยอีกด้วย นอกจากนี้ บางมหาวิทยาลัยกำหนดว่านักศึกษาจะต้องสอบภาษาอังกฤษด้วย ซึ่งถือเป็นข้อกำหนดอย่างหนึ่งในการสำเร็จการศึกษา

14. วิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งที่ทำให้สำเร็จการศึกษาช้า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อจำกัดเรื่องเวลาของนักศึกษา การเรียนการสอนวิชาวิจัยที่เน้นเชิงทฤษฎีมากกว่าจะนำ

ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ ประกอบกับมีข้อจำกัดเกี่ยวกับประสบการณ์วิจัยทางการศึกษาของ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ จริยธรรมในการวิจัยของผู้เกี่ยวข้อง จึงทำให้ทาง มหาวิทยาลัยหลีกเลี่ยงการทำสารนิพนธ์ (6 หน่วยกิต) โดยลดจำนวนหน่วยกิตลงเหลือ 3 หน่วยกิต และเปลี่ยนสารนิพนธ์เป็นรายวิชา

15. อาจารย์ผู้สอนบางราย มีประสบการณ์ในการบริหารน้อยกว่าผู้เรียน จึงมีผลทำให้เน้นการสอนเชิงทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ และขาดการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติ นอกจากนี้ อาจารย์บางรายมีการเรียนรู้และประสบการณ์ไม่สอดคล้องกับวิชาที่สอน จึงทำให้การเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับปัญหาความเป็นจริงในโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาตั้งแต่ประเด็นของการรับเข้าเรียน หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การสำเร็จการศึกษา และคุณภาพบัณฑิต ซึ่งได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสอบถามฉบับผู้เรียน แบบสอบถามฉบับหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา แบบสอบถามผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา และแบบสอบถามผู้ได้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา การวิเคราะห์บางส่วนได้พยายามจำแนกประเด็นที่วิเคราะห์ตามแหล่งข้อมูล 4 แหล่ง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยปิดของรัฐ มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยราชภัฏ รวมจำนวนสถาบันการศึกษาที่ใช้วิเคราะห์ 21 สถาบันการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 493 คน

ผลการวิจัยพบว่า ในด้านการรับเข้าศึกษา มีการรับรู้ข่าวสารการสมัครสอบเข้าศึกษาจากการบอกของเพื่อนมากที่สุด วิชาที่ใช้ในการสอบคัดเลือกส่วนมากจะเป็นวิชาเฉพาะมากที่สุด เนื่องจากเป็นศาสตร์โดยตรงกับวิชาชีพและสาขาที่จะเข้าทำการศึกษา ค่าใบสมัครสอบและค่าสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาขการบริหารการศึกษารวมใหญ่คือ 200 บาท ส่วนค่าสมัครสอบ คือ 400 บาท ก็ถือได้ว่าเป็นมูลค่าเงินที่ไม่สูงมากนัก การรับเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษามีแนวโน้มลดลงจากปีการศึกษา 2544 ถึงปีการศึกษา 2547 ทั้งในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐและมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ มีแนวโน้มลดลงมากกว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏ แต่ในมหาวิทยาลัยเอกชน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนการรับเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ส่วนมากจะเรียนในแผน ข ทั้งในมหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน ส่วนในแผน ก (2) ที่ต้องทำวิทยานิพนธ์ด้วยมีจำนวนน้อยกว่าแผน ข ยกเว้นมหาวิทยาลัยสถาบันราชภัฏ ซึ่งพบว่า จำนวนผู้เรียนปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา แผน ก (2) ซึ่งต้องทำวิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชาด้วยมีมากกว่าแผน ข นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่าในโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโทที่ใช้ในปัจจุบันมีความเหมาะสมกับสภาพที่นำไปใช้ได้จริงในเพียงระดับปานกลาง ซึ่งอาจมาจากเนื้อหาวิชายังไม่เข้มข้นเพียงพอในภาคทฤษฎี หรือเนื้อหาวิชาไม่ทันสมัย หรือล้าสมัยไปแล้ว เนื่องจากเขียนไว้นานแล้วแต่ยังไม่มีการปรับปรุง โดยการจัดการศึกษานั้น มีการจัดการศึกษาทั้งในและนอกสถาบัน โดยใช้อาจารย์ผู้สอนจากทั้งอาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา อาจารย์ประจำสาขาที่เกี่ยวข้อง และอาจารย์พิเศษจากภายนอกสถาบัน เนื่องจากความไม่เพียงพอของอาจารย์ผู้สอน การจัดวิชาและระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน 15-18 สัปดาห์/รายวิชา และเป็นภาคทฤษฎีประมาณ 60-70 % วิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนใช้หลากหลายวิธีการ ขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอน โดยประเด็นที่สำคัญประการหนึ่ง คือ วิชาที่ใช้จัดการเรียนการสอน แม้ชื่อวิชาจะเป็นทฤษฎี หรือการบริหารจัดการขั้นสูง ในการศึกษาในระดับปริญญาเอกนั้น อาจารย์ผู้สอนไม่สามารถชี้ให้เห็นชัดถึงความแตกต่างไปจากการเรียนในระดับปริญญาโทได้

ด้านสื่อ-อุปกรณ์ ส่วนใหญ่ห้องสมุดมีหนังสือตำราที่ตรงกับสาขาการบริหารการศึกษาและมีการตำราสำหรับรายวิชาที่เกี่ยวข้องครบ ยกเว้นบางสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนปริญญาโทนอกสถาบัน ซึ่งต้องเดินทางมาใช้สื่ออุปกรณ์จากสถาบันหลัก นอกจากนี้ การนำสื่ออุปกรณ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน เช่น การเรียนการสอนโดย Course ware ยังมีน้อยมากทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก บางสถาบันแม้จะระบุว่ามีการจัดการเรียนการสอนแบบ Distance learning แต่ก็ขาดปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนในลักษณะ Two way หรือ Interactive การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลงานวิจัยต่างประเทศของผู้เรียน เช่น DAO ก็มีไม่มากนัก ซึ่งเห็นได้จากการศึกษาค้นคว้าแหล่งความรู้ของนิสิต/นักศึกษา ก็ยังคงอ้างอิงตำราภาษาไทยค่อนข้างมาก และขาดการประยุกต์แนวคิดจากฐานข้อมูลงานวิจัยต่างประเทศมาใช้ ส่วนการใช้อุปกรณ์ในการนำเสนองาน หรือใช้ประกอบการบรรยายของอาจารย์ ยังคงมีการใช้แผ่นใส แต่ก็มีการใช้เทคโนโลยีอื่นด้วย เช่น การใช้ LCD Projector, Visualizer (เครื่องฉายภาพแผ่นทึบ) ตลอดจนการใช้โปรแกรม Power point มากขึ้น รวมทั้งการจัดทำเอกสารในลักษณะของ e-book ผ่านทาง Course ware

ด้านการวัดและประเมินผล มีการประเมินอาจารย์ผู้สอน โดยนิสิต/นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นๆ แม้ว่าในบางมหาวิทยาลัยจะมีการติดตามโดยสำนักงานประกันคุณภาพของคณะหรือของมหาวิทยาลัย แต่ไม่ปรากฏว่ามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างชัดเจน โดยการวัดผลการเรียนรู้ของนิสิต/นักศึกษา มีหลายวิธีขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอน

ด้านการสำเร็จการศึกษา กระบวนการสำเร็จการศึกษาล้ายคลึงกันทุกสถาบัน โดยมหาวิทยาลัยทุกแห่งได้ใช้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทบวงมหาวิทยาลัย/สำนักงานสภาสถาบันกำหนด โดยมีได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการมากกว่าที่ทบวงมหาวิทยาลัย/สำนักงานสภาสถาบันกำหนด อย่างไรก็ดี การสอบวัดคุณสมบัติ และสอบประมวลความรู้ ยังคงมีกฎเกณฑ์ที่แตกต่างกันระหว่างสถาบัน โดยบางสถาบันมีเพียงการสอบประเภทเดียว แต่บางสถาบันก็มีการสอบทั้งสองประเภท ทั้งนี้มีประเด็นที่น่าสังเกตประการหนึ่ง คือ วิทยานิพนธ์หรือปริญญานิพนธ์ของนิสิต/นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา ทั้งระดับปริญญาเอกและปริญญาโท ได้รับการพิมพ์เผยแพร่ไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะนำมาจัดพิมพ์เผยแพร่ในลักษณะของบทคัดย่อ หรือในงาน Symposium ทางการวิจัยด้านบริหารการศึกษาประจำปีเท่านั้น ทั้งนี้อาจมีสาเหตุจากการไม่มีเกณฑ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการให้วิทยานิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ตีพิมพ์ ในวารสารที่มี Peer Review เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษา

ด้านความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากทุกประเภทสถาบันการศึกษา แต่ในเรื่องการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชนเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการศึกษาคณะอื่น จะมีมากกว่า

คุณภาพของผลผลิต โดยด้านความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตร ในการประเมินตนเองของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาในสาขาการบริหารการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับดีมากทุกประเภทสถาบันการศึกษา เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์จากเอกสาร สิ่งพิมพ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ทักษะในการเขียนบทความ รายงานและความสามารถในการวิเคราะห์เรียบเรียง และนำเสนอ ทักษะในการติดต่อประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ/เอกชนและชุมชน และทักษะในการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วิจารณ์ บนพื้นฐานของความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากทุกสถาบันการศึกษายกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏที่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านคุณลักษณะที่ได้รับจากหลักสูตร ในการประเมินตนเองของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ได้รับจากหลักสูตร ใน

ภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุดทุกประเภทสถาบันการศึกษา ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏที่อยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยด้านคุณภาพในการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาจากทุกประเภทสถาบันการศึกษาตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมากเช่นกัน แต่ในประเด็นของการยอมรับความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอกชนถูกรับรู้ในระดับดีมากที่สุดเป็นส่วนใหญ่ ส่วนด้านเจตคติของผู้ได้บังคับบัญชา ผู้สำเร็จการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับดีปานกลาง ทุกประเภทสถาบันการศึกษา แต่ในประเด็นของความรู้สึกรักพอใจในตัวผู้บริหารที่สำเร็จการศึกษานั้นอยู่ในระดับดีมาก

ตอนที่ 3 เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา ใช้การสนทนาและสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องโดยวิธีการสัมภาษณ์ ระดับลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นการพูดคุยซักถามตัวต่อตัวระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล ตลอดจนการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

ผลการวิจัยพบว่า ในระยะแรกเริ่มของการยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีงานวิจัยเกี่ยวกับใบประกอบวิชาชีพผู้บริหาร ในการประเมินเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารทางการศึกษา ประเภทชั่วคราว 3 ปี ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี และสำเร็จการศึกษา ไม่น้อยกว่าระดับปริญญาโททางบริหารการศึกษาจากสถาบันที่ได้รับการรับรองซึ่งผลจากงานวิจัยดังกล่าวมิได้นำสู่การสร้างระเบียบเชิงปฏิบัติ ทำให้เกิดความเข้าใจที่แตกต่างกันเกี่ยวกับใบประกอบวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา นับเป็นจุดเริ่มต้นของการสมัครเข้าเรียนปริญญาโทในสาขาการบริหารการศึกษาอย่างมากมาย เป็นประวัติศาสตร์ ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษา ทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงมีการแข่งขันกันเปิดหลักสูตร และใช้กลยุทธ์ดึงดูดค่าเข้าเรียนให้มากที่สุด หลายแห่งใช้กลยุทธ์? ง่ายครบ จบแน่นอน? จนเป็นที่มาของปัญหาคุณภาพวิทยานิพนธ์ ดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ยังพบว่า รูปแบบการทำวิทยานิพนธ์แบบกลุ่มของบางสถาบัน ได้รับการวิพากษ์อย่างกว้างขวางจากสังคมวิชาการ สิ่งที่น่ากังขา คือ รูปแบบการทำวิทยานิพนธ์ ดังกล่าวมีความเหมาะสมเพียงใดสำหรับวุฒิมหาบัณฑิตทางการบริหารการศึกษาซึ่งควรต้องศึกษา

ค้นคว้า สร้างองค์ความรู้จากความสามารถทางวิชาการเฉพาะตัวที่แท้จริง เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ได้บังคับบัญชาในทางวิชาการ และมีมาตรฐานของการทำวิทยานิพนธ์เทียบเคียงนานาประเทศ

ประเด็นที่สมควรพิจารณาอีกประการหนึ่ง คือ ภาระงานที่มีจำนวนมากของ อาจารย์ผู้สอนที่สอนทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนค่อนข้างจะห่างเหิน เป็นผลให้ผู้เรียนที่มีความสนใจน้อยไม่สามารถจะเรียนรู้และทำงานตามเงื่อนไขของหลักสูตรได้อย่างครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ หรือการทำสารนิพนธ์ เพราะผู้เรียนกับผู้สอนในฐานะที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์ที่มีความเข้มและความถี่ที่ควรจะเป็น ไม่สามารถจะให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้เรียนที่ต้องการจะจบการศึกษาเร็วหันไปใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง นั่นคือ เกิดการจ้างทำวิทยานิพนธ์ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเชื่อว่าวิกฤตดังกล่าวยังมีทางออก เนื่องจากยังมีอีกหลายสถาบันที่ยึดมั่นในมาตรฐานการผลิตและดำรงมาตรฐานคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับวิกฤติที่เกิดขึ้น ยังไม่ขยายขอบเขตไปถึงการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา แม้จะมีบ้างแต่ก็เป็นเพียงการให้ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นสูงด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แต่การเขียนแปลความ การสรุป อภิปรายผล เป็นหน้าที่ของเจ้าของวิทยานิพนธ์เอง

ตอนที่ 4 เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการลอกวิทยานิพนธ์ โดยศึกษาจากข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่ปรากฏเป็นเอกสาร เอกสารสำคัญได้แก่ ปริญญาบัตร/วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้ว ข้อมูลที่ได้ในการวิจัยตอนนี้ได้มาจากเอกสารที่มีผู้นำมามอบให้ และสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตแล้วติดตามเอกสารฉบับจริง

ผลการวิจัยพบว่า การลอกวิทยานิพนธ์ มีทั้งลอกบางส่วน และลอกทั้งฉบับ ซึ่งนับเป็นประเด็นที่รุนแรงที่สุดในเชิงวิชาการและเชิงจริยธรรม สอดคล้องกับที่กลุ่มงานคณะกรรมการการการศึกษา สำนักกรรมการ 2 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ระบุว่า เป็นประเด็นที่มีความรุนแรงจนไม่สามารถให้อภัยได้ เพราะเป็นรายงานวิชาการที่ลอกเลียนความคิดหรือเนื้อหาสาระของผู้อื่น โดยไม่อ้างอิงแหล่งที่มา เพื่อให้คนอื่นคิดว่าเป็นของตนเอง

ผลจากการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะเชิงนโยบาย ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา ดังนี้

1. ควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานผลผลิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยมีการกำหนดคุณลักษณะและคุณสมบัติและมีกระบวนการวัดคุณสมบัติบัณฑิตศึกษาระดับชาติเพิ่มเติมจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งเป็นเพียงแค่มาตรฐานปัจจัยและกระบวนการเท่านั้น

2. ควรเร่งรัดการออกพระราชบัญญัติความผิดทางการอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ซึ่งมีมาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจ้างทำและการลอกวิทยานิพนธ์ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติโดยเร็ว

3. ควรให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำแผนงานและมาตรการที่ชัดเจนและเร่งด่วนในการพัฒนาผู้สอนและหาอาจารย์ทดแทนอาจารย์ที่เกษียณอายุราชการไป

4. ควรมีกลไกในการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในประเด็นต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้รับผิดชอบหลักสูตร คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนภาระงานของอาจารย์ประจำแต่ละคนในการสอน การควบคุมวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์

5. ควรพัฒนาหลักสูตรสาขาการบริหารการศึกษาให้มีความต่อเนื่องในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้เป็นหลักสูตรเดียวกัน โดยมีข้อกำหนดว่าปริญญาโท หรือปริญญาเอกต้องเรียนกี่หน่วยกิต วิชาบังคับมีอะไรบ้าง เงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาคืออะไร หลักสูตรลักษณะนี้จะทำให้ผู้เรียนระดับปริญญาโทและปริญญาเอกมีโอกาสเรียนร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

6. ควรมีนโยบายเกี่ยวกับการผลิตและพัฒนาบัณฑิตระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษาให้เพียงพอับความต้องการอาจารย์ผู้สอนของสถาบันการศึกษาที่ผลิตและพัฒนาผู้บริหาร

7. กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาการบริหารการศึกษาให้ชัดเจนว่าเป็นโปรแกรมเตรียมผู้บริหารหรือพัฒนาผู้บริหาร และกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนาให้ชัดเจนว่าเป็นกลุ่มใดซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนมีจุดเน้นและมีประสิทธิภาพ

8. ควรสนับสนุนให้มีการเปิดหลักสูตรแผน ก (2) ให้มากขึ้น เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และเผยแพร่องค์ความรู้ทางการบริหารการศึกษาสู่สังคม เช่น จัดให้มีทุนวิจัย จัดให้มีเวทีแสดงผลการวิจัย เป็นต้น

9. ควรจัดประสบการณ์การบริหารในลักษณะการฝึกงาน (internship) ให้แก่นักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโปรแกรมเตรียมผู้บริหาร

10. ควรปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ให้รายวิชามีลักษณะบูรณาการเนื้อหาสาระของหลักสูตร และควรตระหนักถึงมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณวิชาชีพ) ของคุรุสภา ประกอบด้วย

11. ควรมีมาตรการ กลไก แนวปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ เพื่อป้องกันการคัดลอกหรือลอกเลียนวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์

12. ควรปรับปรุงเกณฑ์การรับเข้าศึกษาต่อ และเข้มงวดเรื่องคุณภาพของผู้เรียน

13. ควรปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ให้เนื้อหาสาระของหลักสูตรทันสมัยและสอดคล้องกับปัญหาความเป็นจริงของโรงเรียน

14. ควรให้คณาจารย์ทุกคนสอดแทรกจรรยาบรรณทางวิชาการและของผู้บริหารในทุก รายวิชา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง สำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งคณะผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางดำเนินการวิจัยได้กำหนดแนวทางดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร และ ตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการสำรวจความสนใจและความต้องการหลักสูตรนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานบันการศึกษาของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน และบุคลากรในหน่วยงานของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.1.2 ตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการสำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรนี้ คือ ครูและบุคลากรในสถาบันการศึกษา ของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน และบุคลากรในหน่วยงานของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 359 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

แบบสอบถาม เพื่อใช้สำรวจความสนใจและความต้องการของผู้ต้องการศึกษาต่อ ในเขตพื้นที่บริการที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการการศึกษา ในด้านภาระที่ต้องการและสนใจศึกษาด้านข้อมูลข่าวสารการเปิดหลักสูตร ด้านวันและเวลาที่ต้องการศึกษาต่อ ค่าหน่วยกิต และด้านปัจจัยการตัดสินใจ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการการศึกษา

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยเรื่อง “สำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต” คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยอาศัยแหล่งข้อมูลจาก 2 แหล่งใหญ่ดังต่อไปนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ “สำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต” โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งทำการเก็บรวบรวมในเดือน ธันวาคม 2551 – มกราคม 2552 รวมระยะเวลา 30 วัน

ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากหนังสือทั่วไป, INTERNET, และตำราทางวิชาการ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของผู้ที่ตอบแบบสอบถามใช้สถิติขั้นพื้นฐานเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

3.4.1 ตัวแปรและระดับการวัดตัวแปร

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	ระดับการวัด	รายละเอียด
เพศ	Nominal	1 = ชาย 2 = หญิง 99 = ไม่ตอบ
อายุ	Ordinal	1 = ต่ำกว่า 30 ปี 2 = 30 - 40 ปี 3 = 41 - 50 ปี 4 = 51 - 60 ปี 5 = 61 ปีขึ้นไป 99 = ไม่ตอบ

ตัวแปรอิสระ	ระดับการวัด	รายละเอียด
อาชีพ	Nominal	1 = ข้าราชการ 2 = รัฐวิสาหกิจ 3 = เอกชน 4 = ส่วนตัว 5 = อื่นๆ 99 = ไม่ตอบ
สถานที่ทำงาน	Nominal	1 = โรงเรียน 2 = มหาวิทยาลัย 3 = สำนักงานเขต 4 = อื่นๆ 99 = ไม่ตอบ
รายได้ต่อเดือน	Ordinal	1 = ต่ำกว่า 10,000 บาท 2 = 10,000 – 19,999 บาท 3 = 20,000 – 29,999 บาท 4 = 30,000 บาทขึ้นไป 99 = ไม่ตอบ

ตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม	ระดับการวัด	รายละเอียด
ต้องการศึกษาต่อหลักสูตร ศึกษาศาสตรหรือไม	Ordinal	1 = ไม่สนใจ 2 = สนใจระดับประกาศนียบัตร 3 = สนใจระดับปริญญาโท 4 = สนใจระดับปริญญาเอก 99 = ไม่ตอบ

ตัวแปรตาม	ระดับการวัด	รายละเอียด
ต้องการศึกษาต่อหลักสูตรใด	Nominal	1 = หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 ปี สาขาวิชาชีพครู 2 = หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 ปี สาขาการบริหารการศึกษา 3 = หลักสูตรปริญญาโท 2 ปี ทำวิทยานิพนธ์ 4 = หลักสูตรปริญญาโท 2 ปี ทำสารนิพนธ์ 5 = หลักสูตรปริญญาเอก 3 ปี 99 = ไม่ตอบ
ค่าหน่วยกิต ปริญญาเอก	Scale	1 = หน่วยกิตละ 10,000 บาท 2 = หน่วยกิตละ 9,000 บาท 3 = หน่วยกิตละ 1,000 บาท 4 = หน่วยกิตละ 5,000 บาท 5 = หน่วยกิตละ 6,000 บาท 6 = หน่วยกิตละ 3,000 บาท 7 = หน่วยกิตละ 8,000 บาท 8 = หน่วยกิตละ 2,000 บาท 99 = ไม่ตอบ
ค่าหน่วยกิต ปริญญาโท	Scale	1 = หน่วยกิตละ 3,000 บาท 2 = หน่วยกิตละ 2,500 บาท 3 = หน่วยกิตละ 2,000 บาท 4 = หน่วยกิตละ 1,800 บาท 5 = หน่วยกิตละ 1,000 บาท 6 = หน่วยกิตละ 1,500 บาท 7 = หน่วยกิตละ 500 บาท 8 = หน่วยกิตละ 300 บาท 99 = ไม่ตอบ

ตัวแปรตาม	ระดับการวัด	รายละเอียด
ค่าหน่วยกิต ประกาศนียบัตร บัณฑิต	Scale	1 = หน่วยกิตละ 1,500 บาท 2 = หน่วยกิตละ 1,200 บาท 3 = หน่วยกิตละ 1,000 บาท 4 = หน่วยกิตละ 800 บาท 5 = หน่วยกิตละ 300 บาท 6 = หน่วยกิตละ 500 บาท 7 = หน่วยกิตละ 100 บาท 99 = ไม่ตอบ

3.4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์จำนวน 359 ชุด เพื่อทำการวิเคราะห์
2. นำแบบสอบถามมาลงรหัส และคัดลอกแบบสอบถามมาลงแบบฟอร์มลงรหัส (CODING FORM)
3. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป(PROGRAM SPSS)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติขั้นพื้นฐานเชิงพรรณนา(Descriptive Analysis)โดยการคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป(PROGRAM SPSS) ในการคำนวณ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลความสนใจและความต้องการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ประเภทข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	115	32.0
หญิง	242	67.4
ไม่ตอบ	2	0.6
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	111	30.9
30 - 40 ปี	95	26.5
41 - 50 ปี	90	25.1
51 - 60 ปี	60	16.7
61 ปีขึ้นไป	2	0.6
ไม่ตอบ	1	0.3
3. สถานภาพ		
โสด	200	55.7
สมรส	134	37.3
หย่า	13	3.6
หม้าย / แยกกันอยู่	5	1.4
ไม่ตอบ	7	1.9

ประเภทข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
4. อาชีพ		
ราชการ	167	46.5
รัฐวิสาหกิจ	2	0.6
เอกชน	131	36.5
ส่วนตัว	13	3.6
อื่นๆ	38	10.6
ไม่ตอบ	8	2.2
5. สถานที่ทำงาน		
โรงเรียน	203	56.5
มหาวิทยาลัย	10	2.8
สำนักงานเขต	40	11.1
อื่นๆ	92	25.6
ไม่ตอบ	14	3.9
6. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	80	22.3
10,000-19,999 บาท	126	35.1
20,000-29,999 บาท	68	18.9
30,000 บาทขึ้นไป	82	22.8
ไม่ตอบ	3	0.8

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง(ร้อยละ 67.4) มีอายุต่ำกว่า 30 ปี(ร้อยละ 30.9) สถานภาพโสด(ร้อยละ 55.7) อาชีพรับราชการ(ร้อยละ 46.5) ทำงานในโรงเรียน(ร้อยละ 56.5) มีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 19,999 (ร้อยละ 35.1)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสนใจและความต้องการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร
สาขาการจัดการการศึกษา ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

สาระที่สนใจและต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความต้องการศึกษาต่อ		
ต้องการ	186	46.5
ไม่ต้องการ	167	44.6
ไม่ตอบ	6	1.7
2. ระดับที่ต้องการ		
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต	19	5.3
ระดับปริญญาโท	137	38.2
ระดับปริญญาเอก	11	3.1
3. เหตุผลที่ต้องการศึกษา		
ความก้าวหน้าในอาชีพ	162	45.1
แสวงหาความรู้เพิ่มเติม	99	27.6
อื่นๆ	2	0.6
ไม่ตอบ	96	26.7
4. สถาบันที่ต้องการศึกษา		
มหาวิทยาลัยเอกชน	50	13.9
มหาวิทยาลัยรัฐบาล	178	49.6
อื่นๆ	26	7.2
ไม่ตอบ	105	29.2

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่ต้องการศึกษา

ต่อ(ร้อยละ 46.5) ระดับที่ต้องการศึกษาต่อคือ ปริญญาโท(ร้อยละ38.2) เหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ(ร้อยละ 45.1) และต้องการศึกษาต่อในสถาบันของรัฐบาล(ร้อยละ 49.6)

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ข้อมหาวิทยาลัยเอกชนที่ต้องการศึกษาต่อ

รายชื่อมหาวิทยาลัยเอกชน	จำนวน	ร้อยละ
1. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	14	3.9
2. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	5	1.4
3. มหาวิทยาลัยปทุมธานี	5	1.4
4. มหาวิทยาลัยรังสิต	1	0.3
5. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	1	0.3

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมหาวิทยาลัยเอกชนที่ต้องการศึกษาต่อ ได้แก่ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต(ร้อยละ 3.9) รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพและมหาวิทยาลัยปทุมธานี(ร้อยละ 1.4)

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ข้อมหาวิทยาลัยรัฐบาลที่ต้องการศึกษาต่อ

รายชื่อมหาวิทยาลัยรัฐบาล	จำนวน	ร้อยละ
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	34	9.5
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	26	7.2
3. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	18	5.0
4. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	11	3.1
5. มหาวิทยาลัยสุโขทัย	8	2.2

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์มหาวิทยาลัยรัฐบาลที่ต้องการศึกษาต่อ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(ร้อยละ 9.5) รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์(ร้อยละ 7.2) และมหาวิทยาลัยรามคำแหง(ร้อยละ 5.0)

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ

หลักสูตรที่ต้องการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ป.บัณฑิต 1 ปี สาขาวิชาชีพครู	24	6.7
2. ป.บัณฑิต 1 ปี สาขาการบริหารการศึกษา	25	7.0
3. ป.โท 2 ปี ทำวิทยานิพนธ์	124	34.5
4. ป.โท 2 ปี ทำสารนิพนธ์	66	18.4
5. ป.เอก 3 ปี	20	5.6
6. ไม่ตอบ	5	1.4
รวม	359	100.0

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ ได้แก่ ปริญญาโท 2 ปี และทำวิทยานิพนธ์(ร้อยละ 34.5) รองลงมา ได้แก่ ปริญญาโท 2 ปี ทำสารนิพนธ์(ร้อยละ 18.4) และประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 ปี สาขาการบริหารการศึกษา(ร้อยละ 7.0)

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์การทราบข่าวสารการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตร
ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

การทราบข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
ทราบ	155	43.2
ไม่ทราบ	199	55.4
ไม่ตอบ	5	1.4
รวม	359	100.0

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์การทราบข่าวสารการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตร်ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่ไม่ทราบ(ร้อยละ 55.4)

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์แหล่งข่าวสารการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตร်
ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

แหล่งข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
1. ทางอินเทอร์เน็ต	72	62.07
2. ทราบจากเพื่อน	26	22.41
3. ทราบจากหนังสือพิมพ์	6	5.17
4. ทราบจากโทรทัศน์	4	3.45
5. ทราบจากประกาศ	3	2.59
6. ไม่ตอบ	5	4.31
รวม	116	100.0

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์แหล่งข่าวสารการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตร်ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่ทราบจากทางอินเทอร์เน็ต(ร้อยละ 62.07) รองลงมาทราบจากเพื่อน(ร้อยละ 22.41) และทราบจากหนังสือพิมพ์(ร้อยละ 5.17)

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตร်
ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ความต้องการศึกษาต่อมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	183	51.0
ไม่ต้องการ	104	29.0
ไม่ตอบ	72	20.1
รวม	359	100.0

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตร်ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ(ร้อยละ 51.0)

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์วันและช่วงเวลาที่ต้องการศึกษา

วัน / ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
1. เสาร์ 09.00-16.00 อาทิตย์ 09.00-12.00	145	40.4
2. ศุกร์ 18.00-21.00 เสาร์ 09.00-16.00	86	24.0
3. จันทร์ - ศุกร์ 18.00-21.00	2	0.6
4. เสาร์ 09.00-20.00	1	0.3
5. เสาร์ 18.00-21.00 อาทิตย์ 09.00-12.00	1	0.3
6. จันทร์ พุธ ศุกร์ 18.00-20.00	2	0.6
7. เสาร์ - อาทิตย์ 09.00-12.00	1	0.3
8. อังคาร - พุธ 18.00-20.00	1	0.3
9. เสาร์ 09.00-16.00	1	0.3
10. ไม่ตอบ	119	33.1
รวม	359	100.0

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์วันและช่วงเวลาที่ต้องการศึกษาต่อ ส่วนใหญ่ต้องการวันเสาร์ 09.00 – 16.00 น. , อาทิตย์ 09.00 – 12.00 น.(ร้อยละ 40.4) รองลงมา ได้แก่ วันศุกร์ 18.00 – 21.00 น. , เสาร์ 09.00 – 16.00 น.(ร้อยละ 24.0)

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความต้องการด้านค่าหน่วยกิตศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก

- ปริญญาโท - ประกาศนียบัตรบัณฑิต

แหล่งข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาเอก		
10,000 บาท	16	4.5
9,000 บาท	101	28.1
8,000 บาท	3	0.8
6,000 บาท	2	0.6
5,000 บาท	17	4.7
	17	4.7

แหล่งข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
1,000 – 3,000 บาท	203	56.5
ไม่ตอบ		
รวม	359	100.0
ปริญญาโท		
3,000 บาท	24	6.7
2,500 บาท	156	43.5
2,000 บาท	25	7.0
1,800 บาท	4	1.1
1,500 บาท	9	2.5
300 – 1,000 บาท	9	2.5
ไม่ตอบ	132	36.8
รวม	359	100.0
ประกาศนียบัตรบัณฑิต		
1,500 บาท	9	2.5
1,200 บาท	28	7.8
1,000 บาท	110	30.6
800 บาท	3	0.8
500 บาท	8	2.2
100 บาท	2	0.6
ไม่ตอบ	199	55.4
รวม	359	100.0

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านค่าหน่วยกิต ปริญญาเอกหน่วยกิต ละ 9,000 บาท(ร้อยละ 28.1) ปริญญาโท หน่วยกิต ละ 2,500 บาท(ร้อยละ 43.5) ประกาศนียบัตร บัณฑิตหน่วยกิต ละ 1,000 บาท(ร้อยละ 30.6)

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความสนใจอบรมหลักสูตรระยะสั้นสามารถสะสมหน่วยกิตแล้วนำไปเทียบโอนในหลักสูตรปกติ

ความสนใจอบรม	จำนวน	ร้อยละ
สนใจ	168	46.8
ไม่สนใจ	83	23.1
ไม่ตอบ	108	30.1
รวม	359	100.0

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความสนใจอบรมหลักสูตรระยะสั้นสามารถสะสมหน่วยกิตแล้วนำไปเทียบโอนในหลักสูตรปกติ พบว่า ส่วนใหญ่สนใจอบรมหลักสูตรระยะสั้น (ร้อยละ 46.8)

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์เหตุผลความไม่สนใจอบรมหลักสูตรระยะสั้น

เหตุผลความไม่สนใจ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สนใจศึกษาต่อสาขานี้	7	33.33
ไม่มีเวลา	5	23.81
สุขภาพไม่พร้อม	2	9.53
ไม่ตรงสายงาน	2	9.53
มีภาระครอบครัว	1	4.76
ได้หน่วยกิตถ่ายโอนไป	1	4.76
ไม่มั่นใจว่าการเทียบโอนหน่วยกิตผ่านการรับรอง	1	4.76
ต้องการเรียนตามหลักสูตรไม่ต้องการเทียบโอน	1	4.76
ไม่ทราบรายละเอียด	1	4.76
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์เหตุผลความไม่สนใจอบรมหลักสูตรระยะสั้น ส่วนใหญ่ไม่สนใจศึกษาต่อสาขานี้(ร้อยละ 33.33) รองลงมา ได้แก่ ไม่มีเวลา(ร้อยละ 23.81) สุขภาพไม่พร้อมและไม่ตรงสายงาน(ร้อยละ 9.53)

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ปัจจัยการตัดสินใจเข้าศึกษา เรียงตามลำดับความสำคัญ

ปัจจัยการตัดสินใจ		จำนวน	ร้อยละ
1. ชื่อเสียงของสถาบัน			
	อันดับ 1	52	14.5
	อันดับ 2	41	11.4
	อันดับ 3	47	13.1
2. การคมนาคม			
	อันดับ 1	15	4.2
	อันดับ 2	49	13.6
	อันดับ 3	26	7.2
3. ค่าใช้จ่าย			
	อันดับ 1	95	26.5
	อันดับ 2	48	13.4
	อันดับ 3	24	6.7
4. มาตรฐานด้านผู้สอน			
	อันดับ 1	24	6.7
	อันดับ 2	38	10.6
	อันดับ 3	49	13.6
5. มาตรฐานด้านหลักสูตร			
	อันดับ 1	32	8.9
	อันดับ 2	47	13.1
	อันดับ 3	67	18.7
6. หลักสูตรที่มีงานรองรับ			
	อันดับ 1	30	8.4
	อันดับ 2	83	23.1
	อันดับ 3	31	8.6

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ปัจจัย การตัดสินใจเข้าศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตร
 สาขาการจัดการการศึกษา พบดังนี้ (1) ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างการตัดสินใจเลือกอันดับ 1 ได้แก่
 ค่าใช้จ่าย(ร้อยละ 26.5) รองลงมา คือ ชื่อเสียงของสถาบัน(ร้อยละ 14.5) และมาตรฐานด้าน
 หลักสูตร(ร้อยละ 8.9) ตามลำดับ
 (2) ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างการตัดสินใจเลือกอันดับ 2 ได้แก่ หลักสูตรที่มีงานรองรับ(ร้อยละ 23.1)
 รองลงมา คือ การคมนาคม(ร้อยละ 13.6) และค่าใช้จ่าย(ร้อยละ 13.4) ตามลำดับ
 (3) ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างการตัดสินใจเลือกอันดับ 3 ได้แก่ มาตรฐานด้านหลักสูตร(ร้อยละ 18.7)
 รองลงมา คือ มาตรฐานด้านผู้สอน(ร้อยละ 13.6) และชื่อเสียงของสถาบัน(ร้อยละ 13.1)
 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์วิธีการเรียนการสอนที่ต้องการศึกษา

วิธีการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
เข้าชั้นเรียนตามปกติ	169	47.1
E - learning	62	17.3
อื่นๆ		0.6
- อ่านหนังสือและสอบ	2	0.6
- ศึกษาทางไกล	2	0.6
- ค้นคว้าวิจัย	2	0.6
ไม่ตอบ	122	34.0
รวม	359	100.0

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์วิธีการเรียนการสอนที่ต้องการศึกษา ส่วนใหญ่ เข้าชั้น
 เรียนปกติ(ร้อยละ 47.1) รองลงมา ได้แก่ E - learning(ร้อยละ 17.3)

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์สาขาวิชาที่สนใจเรียนนอกเหนือจากสาขาการจัดการการศึกษา

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา	6	1.7
คอมพิวเตอร์	4	1.1
เทคโนโลยีสารสนเทศ	3	0.8
นิติศาสตร์	4	1.1
คณิตศาสตร์	2	0.6
บริหารธุรกิจ	31	8.6
จิตวิทยา	5	1.4
ภาษาต่างประเทศ	8	2.2
นิเทศศาสตร์	10	2.8
เศรษฐศาสตร์	1	0.3
รัฐศาสตร์	3	0.8
หลักสูตรและการสอน	4	1.1
คหกรรม	3	0.8
ออกแบบประยุกต์ศิลป์	2	0.6
ปฐมวัย	2	0.6
โภชนาการ	1	0.3
บริหารการศึกษา	2	0.6
อักษรศาสตร์	1	0.3
กีฬา	1	0.3
รัฐประศาสนศาสตร์	2	0.6
ศิลปะ	2	0.6
การโรงแรมการท่องเที่ยว	3	0.8
วิศวกรรม	1	0.3
ธรณีวิทยา	1	0.3
วิจัย	1	0.3

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ตอบ	256	71.3
รวม	359	100.0

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์สาขาวิชาที่สนใจเรียนนอกเหนือจากสาขาการจัดการ การศึกษา ส่วนใหญ่พบว่า สนใจสาขบริหารธุรกิจ(ร้อยละ 8.6) รองลงมา ได้แก่ นิเทศศาสตร์ (ร้อยละ 2.8) และภาษาต่างประเทศ(ร้อยละ 2.2) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ความสนใจหากสถาบันเชิญเข้าร่วมสัมมนา

ความยินดีที่จะเข้าร่วม	จำนวน	ร้อยละ
ยินดี	55	15.3
ไม่ยินดี	304	84.7
รวม	359	100.0

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความสนใจหากสถาบันเชิญเข้าร่วมสัมมนา พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ยินดีเข้าร่วมสัมมนา(ร้อยละ 84.7)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัยเรื่อง สำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต สรุปผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการสำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรนี้ คือ ครูและบุคลากรในสถาบันการศึกษา ของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และบุคลากรในหน่วยงานของรัฐและเอกชน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 359 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม เพื่อใช้สำรวจความสนใจและความต้องการของผู้ต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ในด้านสาระที่ต้องการและสนใจศึกษาด้านข้อมูลข่าวสารการเปิดหลักสูตรด้านวันและเวลาที่ต้องการศึกษาต่อ ค่าหน่วยกิต และด้านปัจจัยการตัดสินใจ ประกอบไปด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. นำแบบสอบถามสำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรสาขาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วสำรวจกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากรในสถาบันการศึกษา ของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และบุคลากรในหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 359 คน
3. นำแบบสอบถามที่สำรวจแล้วมาวิเคราะห์ข้อมูล (โปรแกรม SPSS) ใช้สถิติขั้นพื้นฐานเชิงพรรณนา(Descriptive Analysis)ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

ผลการวิจัย

จากการสำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ พบว่า

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงต่ำกว่า 30 ปี สถานภาพโสด ประกอบอาชีพบริหารราชการและทำงานในโรงเรียน รายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,000 – 19,999 บาท
- 2) สาเหตุที่สนใจและต้องการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจและต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตร ระดับปริญญาโท โปรแกรมทำวิทยานิพนธ์ เหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ สถาบันที่ต้องการศึกษาสนใจศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐมากกว่ามหาวิทยาลัยของเอกชน
- 3) ข้อมูลข่าวสารการเปิดหลักสูตรของมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ทราบข่าวเกี่ยวกับการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ทราบข่าวพบว่า ส่วนใหญ่ทราบข่าวสารการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ทางอินเทอร์เน็ต รองลงมา คือ การบอกกล่าวจากเพื่อน
- 4) วันเวลาที่ต้องการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่สุด คือในวันเสาร์ เวลา 09.00 – 16.00 น. และวันอาทิตย์ เวลา 09.00 – 12.00 น.

5) ค่าหน่วยกิต กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ค่าหน่วยกิตในการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตนั้น ระดับปริญญาเอกควรมีค่าหน่วยกิตละ 9,000 บาท ระดับปริญญาโทหน่วยกิตละ 2,500 บาท และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหน่วยกิตละ 1,000 บาท

หากมีการจัดหลักสูตรอบรมระยะสั้นเพื่อสะสมหน่วยกิต แล้วนำไปเทียบโอนในหลักสูตรปกติ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจ

6) ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นอันดับ 1 ส่วนใหญ่เห็นว่า ค่าใช้จ่าย รองลงมาคือ ชื่อเสียงของสถาบัน และหลักสูตรที่ได้มาตรฐาน ตามลำดับ สำหรับวิธีการเรียนการสอนกลุ่มตัวอย่างต้องการศึกษาแบบเข้าชั้นเรียนปกติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โปรแกรมทำวิทยานิพนธ์ เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นข้าราชการครู ดำเนินการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งอาจเป็นเพราะสามารถนำความรู้ระดับปริญญาโท และการทำวิทยานิพนธ์ไปจัดทำเป็นผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ และก้าวหน้าในอาชีพได้

การที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ทราบข่าวสารการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ อาจจะเพราะบุคคลทั่วไปเข้าใจว่ามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์เปิดสอนเฉพาะสาขาวิชาทางด้านธุรกิจกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลที่อยู่วงการศึกษาก็อาจไม่สนใจข่าวสารของทางมหาวิทยาลัย

สำหรับค่าใช้จ่ายด้านค่าหน่วยกิต กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นใกล้เคียง สอดคล้องกับการดำเนินการที่มหาวิทยาลัยจัดเก็บ ส่วนวันเวลาการจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์ – อาทิตย์นั้น มหาวิทยาลัยมีการดำเนินงานตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างอยู่แล้ว

ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างจะตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คือ ค่าใช้จ่าย ชื่อเสียงของสถาบัน และหลักสูตรได้มาตรฐานตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มนโยบายและการบริหารมหาวิทยาลัย 5 ปี ซึ่งเน้นมาตรฐานหลักสูตรและชื่อเสียงของสถาบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการปรับปรุงงานการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยมีรายละเอียดในเรื่องค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรและการให้ทุนต่างๆ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยได้จัดให้อยู่แล้ว เพื่อให้ผู้สนใจทราบข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษา

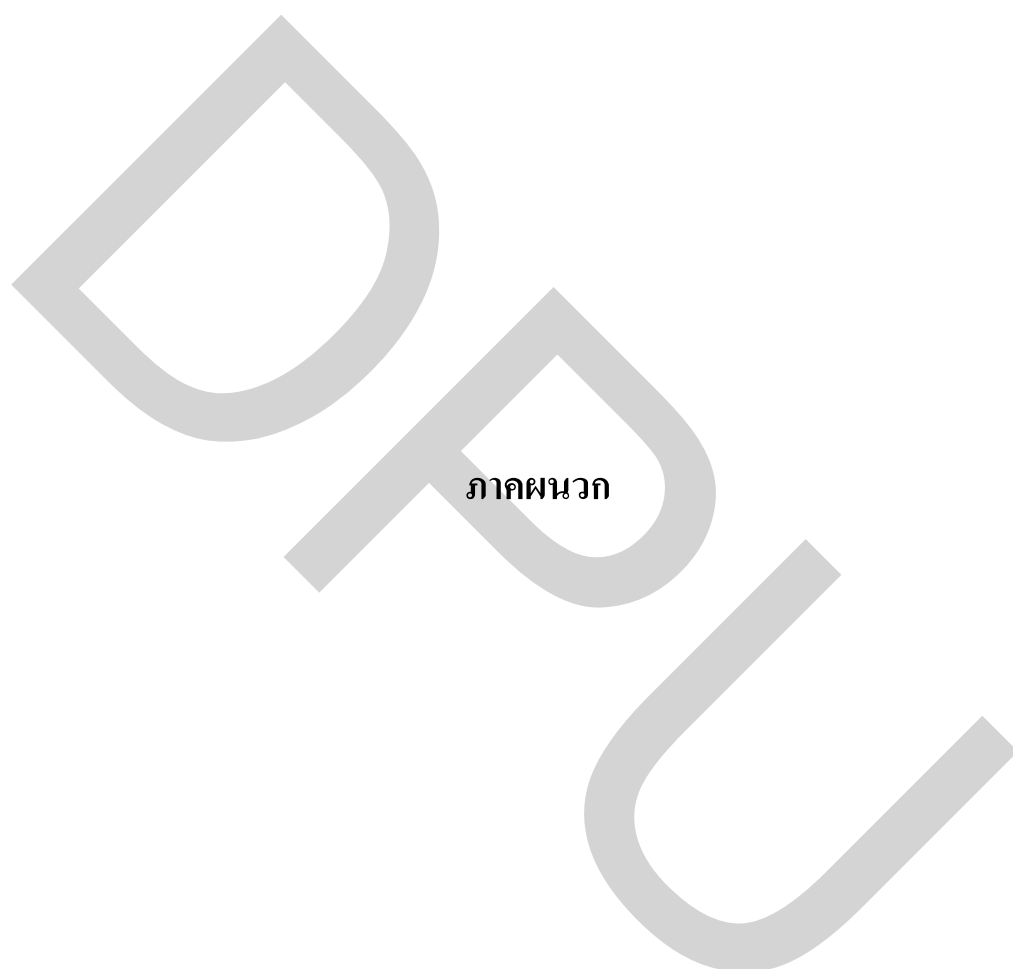
2. ควรปรับปรุงช่องทางการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย โดยปรับปรุงเว็บไซต์ให้บุคคลทั่วไปเข้าถึงสะดวกและน่าสนใจที่จะเข้าชม

3. สร้างเจตคติที่ดีของนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัย โดยให้นักศึกษามีความเชื่อมั่นและประทับใจในการให้บริการและการให้คำปรึกษา แนะนำ เรื่องการเรียน การค้นคว้า การจัดทำวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์

สรุป

บรรณานุกรม

- _____. (2546). ความหมายและภารกิจอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุธรรม อารีกุล. (2543). การส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมาย. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.
- _____. (2549). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : ราชกิจจานุเบกษา
- รศ.ดร.สมบัติ นพรัก. (2550). การเรียนระดับบัณฑิตศึกษา. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- _____. (2551). แผนพัฒนามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2551-2555.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ศ.ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2549). การวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

สำหรับผู้สนใจ

เรื่อง สำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร

สาขาวิชาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาวิชาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินการจัดการศึกษา ของสาขาวิชาการจัดการการศึกษา ของของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2. ข้อมูลของท่านจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และการรายงานผลข้อมูลจะเสนอในภาพรวมเท่านั้น ดังนั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับลักษณะแต่ละข้อของท่าน

1. เพศ

- ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

- ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 30-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี ☐ 61 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

- ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่า ☐ หม้าย/ แยกกันอยู่

4. อาชีพ

- ☐ ราชการ ตำแหน่ง.....
☐ รัฐวิสาหกิจ ตำแหน่ง.....
☐ เอกชน ตำแหน่ง.....
☐ ส่วนตัว ตำแหน่ง.....
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. สถานที่ทำงานของท่าน

- ☐ โรงเรียน.....
☐ วิทยาลัย.....
☐ สำนักงานเขต.....
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. รายได้ต่อเดือน

- ☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 10,000- 19,999 บาท ☐ 20,000- 29,999 บาท
☐ 30,000 บาทขึ้นไป

7. ท่านมีภาระที่ต้องรับผิดชอบในครอบครัวหรือไม่

- ☐ ไม่มี ☐ มี จำนวน.....คน

8. บุคคลในครอบครัวสนับสนุนให้ท่านศึกษาต่อหรือไม่

- ☐ สนับสนุน ☐ ไม่สนับสนุน ☐ เฉยๆ ☐ ไม่ทราบ

ตอนที่2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตร

สาขาวิชาการจัดการการศึกษา ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ท่านต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรหรือไม่

- ☐ ไม่
☐ สนใจศึกษาต่อในระดับ
☐ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

2. ท่านต้องการศึกษาต่อเพื่อ

- ☐ ความก้าวหน้าในอาชีพ ☐ แสวงหาความรู้เพิ่มเติม
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. สถาบันที่ต้องการศึกษาต่อ

- ☐ มหาวิทยาลัยเอกชน ชื่อมหาวิทยาลัย.....
☐ มหาวิทยาลัยของรัฐ ชื่อมหาวิทยาลัย.....
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ท่านต้องการศึกษาต่อหลักสูตรใด

- ☐ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 ปี
☐ สาขาวิชาชีพครู
☐ สาขาการบริหารการศึกษา
☐ หลักสูตรปริญญาโท 2 ปี
☐ ทำวิทยานิพนธ์ ☐ ทำสารนิพนธ์
☐ หลักสูตรปริญญาเอก 3 ปี
☐ หลักสูตรอื่น(โปรดระบุ).....

5. ท่านทราบหรือไม่ว่ามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตร

☐ ไม่ทราบ

☐ ทราบ

โดย ☐ อินเทอร์เน็ต

☐ หนังสือพิมพ์

☐ โทรทัศน์

☐ วิทู

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. หากท่านต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตร ท่านจะต้องการศึกษาในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต หรือไม่

☐ ไม่ต้องการ

☐ ต้องการ

7. หากท่านต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตร ท่านจะต้องการศึกษาในช่วงวันและเวลาใด

☐ วันเสาร์ เวลา 09.00-16.00น. , วันอาทิตย์ เวลา 09.00-12.00 น.

☐ วันศุกร์ เวลา 18.00-21.00น. , วันเสาร์ เวลา 09.00-16.00น.

☐ วันอื่นๆ.....

8. หากท่านต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตร ท่านคิดว่าค่าหน่วยกิตควรเป็นอย่างไร

8.1 ปริญาเอก

☐ หน่วยกิตละ 10,000 บาท

☐ หน่วยกิตละ 9,000 บาท

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8.2 ปริญาโท

☐ หน่วยกิตละ 3,000 บาท

☐ หน่วยกิตละ 2,500 บาท

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

8.3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

☐ หน่วยกิตละ 1,500 บาท

☐ หน่วยกิตละ 1,200 บาท

☐ หน่วยกิตละ 1,000 บาท

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

9. หากหลักสูตรศึกษาศาสตร เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้น เพื่อผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิต แล้วนำไปเทียบโอนการศึกษาในหลักสูตรปกติได้ ท่านสนใจจะเข้าอบรมหรือไม่

☐ สนใจ

☐ ไม่สนใจ เพราะ.....

10. หากท่านต้องการศึกษาต่อปัจจัยที่ท่านตัดสินใจเข้าเรียนมีอะไรบ้าง โปรดเรียงลำดับเป็นตัวเลขตามความสำคัญที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

.....ชื่อเสียงของสถาบัน

.....การคมนาคม

.....ค่าใช้จ่าย

.....มาตรฐานด้านผู้สอน

.....มาตรฐานด้านหลักสูตร

.....หลักสูตรที่มีงานรองรับ

11. วิธีการเรียนการสอนที่ต้องการศึกษา คือ

☐ เข้าชั้นเรียนตามปกติ

☐ E-learning

☐ อื่นๆ.....

12. สาขาวิชาที่สนใจเรียนนอกเหนือจากสาขาการจัดการการศึกษา ได้แก่

.....

13. หากสถาบันเชิญให้ท่านมาสัมภาษณ์ท่านยินดีหรือไม่

☐ ยินดีเข้าร่วมสัมภาษณ์

โปรดระบุรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ชื่อ.....สกุล.....

ที่อยู่ปัจจุบัน.....

โทรศัพท์.....

E-mail

☐ ไม่สามารถเข้าร่วมสัมภาษณ์ได้

และขอส่งผู้แทนคือ.....

โทรศัพท์.....

*** กรุณาส่งแบบสอบถาม ศูนย์ประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ขอขอบคุณ เป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาดำเนินแบบสอบถาม

อาจารย์โชติ แหม่มแสง

หัวหน้าโครงการ

โทรศัพท์: 02-9547300 ต่อ 647-9

ภาคผนวก ข.
รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สินธะวา คามดิษฐ์
3. อาจารย์สุรวี สุนาลัย